Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►B

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2003/41/EB

2003 m. birželio 3 d.

dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros

(OL L 235, 2003 9 23, p. 10)

iš dalies keičiama:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►M1	Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB 2009 m. lapkričio 25 d.	L 335	1	2009 12 17

▼B

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2003/41/EB

2003 m. birželio 3 d.

dėl įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos ir priežiūros

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 47 straipsnio 2 dalį, 55 straipsnį ir 95 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ([1]),

atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([2]),

laikydamiesi Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ([3]),

kadangi:

(1) Tikra finansinių paslaugų vidaus rinka nulemia ekonomikos augimą ir naujų darbo vietų kūrimą Bendrijoje.

(2) Jau yra padaryta svarbių pasiekimų kuriant šią vidaus rinką, leidžiant finansų įstaigoms veikti kitose valstybėse narėse ir užtikrinant aukštą finansinių paslaugų vartotojų apsaugos lygį.

(3) Komisijos pranešime „Bendrųjų nuostatų dėl finansų rinkų įgyvendinimas: veiksmų planas“ įvardytos veiksmų, kurių reikia finansinių paslaugų vidaus rinkai sukurti, serijos, o Europos Vadovų Taryba 2000 m. kovo 23 d. ir 24 d. vykusiame susitikime Lisabonoje paragino įgyvendinti šį planą iki 2005 metų.

(4) Finansinių paslaugų veiksmų plane kaip skubus prioritetas akcentuojamas poreikis parengti direktyvą dėl rizikos ribojimu pagrįstos įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, priežiūros, kadangi šios įstaigos yra pagrindinės finansų įstaigos, kurioms turi tekti lemiamas vaidmuo užtikrinant finansų rinkų integraciją, efektyvumą ir likvidumą, tačiau joms nėra sukurtas vientisas Bendrijos teisės aktų pagrindas, kuris leistų pasinaudoti visais vidaus rinkos privalumais.

(5) Kadangi socialinės apsaugos sistemoms tenka vis didesnis spaudimas, ateityje bus vis labiau pasikliaujama profesinėmis ištarnauto laiko pensijomis. Todėl reikėtų išplėtoti profesinio ištarnauto laiko pensijas, neginčijant socialinės apsaugos pensijų sistemų kaip saugios, ilgalaikės ir veiksmingos socialinės apsaugos, kuri senatvėje turėtų užtikrinti gerą gyvenimo lygį, svarbos. Pastaroji turėtų būti pagrindinis Europos socialinio modelio stiprinimo tikslas.

(6) Todėl ši direktyva yra pirmasis žingsnis į profesinių pensijų skyrimo vidaus rinką, sukurtą europiniu mastu. Nustačius „apdairaus žmogaus“ taisyklę kaip pagrindinį kapitalo investicijų principą ir sudarius galimybę įstaigoms veikti už savo šalies ribų, skatinamas santaupų nukreipimas į profesinių pensijų skyrimo sektorių, o tai prisideda prie ekonominės ir socialinės pažangos.

([1]) OL C 96 E, 2001 3 27, p. 136.
([2]) OL C 155, 2001 5 29, p. 26.
([3]) 2001 m. liepos 4 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 65 E, 2002 3 14, p. 135), 2002 m. lapkričio 5 d. Tarybos bendroji pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), 2003 m. kovo 12 d. Europos Parlamento sprendimas (dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje) ir 2003 m. gegužės 13 d. Tarybos sprendimas.

▼B

(7) Šioje direktyvoje nustatytomis riziką ribojančiomis taisyklėmis siekiama tiek užtikrinti aukštą būsimųjų pensininkų apsaugos laipsnį dėl taikomų griežtų priežiūros standartų, tiek ir atverti kelią veiksmingam profesinių pensijų sistemų valdymui.

(8) Įstaigoms, kurios yra visiškai atskirtos nuo visų remiančiųjų subjektų ir kurios veikia finansavimo pagrindu tik tam, kad skirtų ištarnauto laiko išmokas, turėtų būti suteikta laisvė teikti paslaugas ir investuoti tik tada, jeigu joms taikomi koordinuojami riziką ribojantys reikalavimai, nepriklausomai nuo to, ar šios įstaigos laikomos juridiniais subjektais.

(9) Vadovaudamosi subsidiarumo principu, valstybės narės turėtų išlikti visiškai atsakingos už savo pensijų sistemų sąrangą ir pačios priskirti vaidmenį kiekvienam iš trijų atskiros valstybės narės pensijų sistemos „ramsčių“. Priimdamos sprendimą dėl antrojo ramsčio, jos visiškai atsakingos už įvairių profesinių ištarnauto laiko išmokas teikiančių įstaigų, pavyzdžiui, visą ūkio šaką apimančių pensijų fondų, bendrovės pensijų fonų ir gyvybės draudimo bendrovių, vaidmenį ir funkcijas. Šia direktyva nesiekiama kelti abejonių dėl šios prerogatyvos.

(10) Nacionalinės taisyklės dėl savarankiškai dirbančių asmenų narystės įstaigose, atsakingose už profesinių pensijų skyrimą, skiriasi. Kai kuriose valstybėse narėse įstaigos, atsakingos už profesinių pensijų skyrimą, gali veikti susitarimų, sudarytų su profesinėmis organizacijomis arba grupėmis, kurių nariai veikia pagal savarankiškai dirbantieji, arba tiesiogiai su savarankiškai dirbančiaisiais ir dirbančiais asmenimis, pagrindu. Kai kuriose valstybėse narėse savarankiškai dirbantis asmuo gali tapti įstaigos nariu, jeigu jis veikia kaip darbdavys arba įmonei teikia profesines paslaugas. Kai kuriose valstybėse narėse savarankiškai dirbantys asmenys negali tapti įstaigos, atsakingos už profesinių pensijų skyrimą, nariais, jeigu jie neatitinka tam tikrų reikalavimų, įskaitant numatytuosius socialinėje ir darbo teisėje.

(11) Įstaigoms, valdančioms socialinės apsaugos sistemas, kurios jau koordinuojamos Bendrijos lygiu, ši direktyva neturėtų būti taikoma. Nepaisant to, reikėtų atsižvelgti į įstaigų, kurios vienoje valstybėje narėje valdo tiek socialinės apsaugos, tiek ir profesinių pensijų sistemas, specifiškumą.

(12) Finansų įstaigoms, kurios jau gauna naudos iš Bendrijos teisės aktų, ši direktyva apskritai neturėtų būti taikoma. Tačiau, kadangi šios įstaigos tam tikrais atvejais gali siūlyti profesinių pensijų paslaugas, svarbu užtikrinti, kad ši direktyva neiškreipia konkurencijos. Šių iškraipymų galima išvengti gyvybės draudimo bendrovių profesinių pensijų veiklai taikant šios direktyvos reikalavimus, ribojančius riziką. Komisija turėtų atidžiai stebėti profesinių pensijų rinkos būklę ir įvertinti galimybę pasirinktinai taikyti šią direktyvą kitoms reguliuojamoms finansų įstaigoms.

(13) Siekiant užtikrinti finansų saugumą išėjus į pensiją, įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, mokamos išmokos dažniausia turėtų numatyti pensijos mokėjimą iki gyvos galvos. Taip pat turėtų būti galimybė skirti laikinas arba vienkartines išmokas.

(14) Svarbu užtikrinti, kad vyresniems ir neįgaliems žmonėms nekiltų skurdo pavojus ir jie galėtų džiaugtis geru gyvenimo lygiu. Tinkama biometrinių rizikų draudiminė apsauga profesinių pensijų susitarimuose yra svarbus kovos su pagyvenusių žmonių skurdu ir nesaugumu aspektas. Kurdami pensijų sistemą, darbdaviai ir darbuotojai arba jų atitinkami atstovai turėtų išnagrinėti galimybę sukurti pensijų sistemą, į kurią būtų įtrauktos nuostatos dėl ilgaamžiškumo rizikos ir profesinio neįgalumo rizikų draudimo bei nuostatos dėl maitintojo netekusių asmenų.

▼B

(15) Suteikus valstybėms narėms galimybę nacionalinių įgyvendinimo teisės aktų netaikyti įstaigoms, valdančioms sistemas, kurių bendras narių skaičius mažesnis kaip 100, gali palengvinti priežiūrą kai kuriose valstybėse narėse, nepakenkiant tinkamam šios srities vidaus rinkos funkcionavimui. Tačiau tai neturėtų pažeisti šių įstaigų teisės paskirti kitoje valstybėje narėje įsteigtus ir tinkamai įgaliotus investicijų valdytojus ir prižiūrėtojus jų investicijų portfeliui valdyti ir jų turtui saugoti.

(16) Tokioms įstaigoms kaip „Unterstützungskassen“ Vokietijoje, kurių nariai neturi juridinės teisės gauti tam tikro dydžio išmokas ir kurių interesus saugo privalomasis įstatymais numatytas bankroto draudimas, ši direktyva neturėtų būti taikoma.

(17) Siekdamos apsaugoti narius ir išmokų gavėjus, įstaigos, atsakingos už profesinių pensijų skyrimą, turėtų apsiriboti tik šioje direktyvoje nurodytomis ir iš jos kylančiomis veiklos rūšimis.

(18) Subankrutavus remiančiajam subjektui, narys susiduria su rizika netekti ir darbo, ir įgytos teisės gauti pensiją. Todėl būtina užtikrinti, kad subjektas ir įstaiga yra aiškiai atskirti bei yra nustatyti narius apsaugantys būtiniausi riziką ribojantys standartai.

(19) Įstaigos, atsakingos už profesinių pensijų skyrimą, valstybėse narėse veikia ir yra prižiūrimos iš esmės skirtingai. Kai kuriose valstybėse narėse leidžiama prižiūrėti ne tik pačią įstaigą, bet ir subjektus arba bendroves, kurioms leista valdyti šias įstaigas. Valstybėms narėms turėtų būti leidžiama atsižvelgti į šį specifiškumą, jeigu veiksmingai laikomasi visų šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų. Valstybėms narėms turėtų būti sudaryta galimybė leisti draudimo subjektams ir kitiems finansų subjektams valdyti įstaigas, atsakingas už profesinių pensijų skyrimą.

(20) Įstaigos, atsakingos už profesinių pensijų skyrimą, yra finansinių paslaugų tiekėjai, kuriems tenka didžiulė atsakomybė už profesinių ištarnauto laiko išmokų skyrimą, todėl jos turi atitikti tam tikrus būtiniausius riziką ribojančius standartus, taikomus jų veiklai ir darbo sąlygoms.

(21) Tam tikrose valstybėse narėse yra daugybė įstaigų, todėl būtinas pragmatiškas sprendimas dėl išankstinio leidimų suteikimo įstaigoms. Tačiau, jeigu įstaiga nori valdyti sistemą kitoje valstybėje narėje, turėtų būti reikalaujamas išankstinis leidimas, suteiktas buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos.

(22) Kiekviena valstybė narė turėtų reikalauti, kad kiekviena jos teritorijoje esanti įstaiga rengtų metinę finansinę atskaitomybę ir metines ataskaitas, atsižvelgdama į kiekvieną įstaigos valdomą pensijų sistemą ir, kai taikoma, kiekvienos pensijų sistemos metinę finansinę atskaitomybę ir metines ataskaitas. Metinė finansinė atskaitomybė ir metinės ataskaitos, atspindinčios tikrąją įstaigos turto, įsipareigojimų ir finansų būklę pagal kiekvieną įstaigos valdomą pensijų sistemą ir tinkamai patvirtintos įgalioto asmens, yra pagrindinis sistemos narių ir išmokų gavėjų bei kompetentingų institucijų informacijos šaltinis. Jos visų pirma leidžia kompetentingoms institucijoms stebėti įstaigos finansinį patikimumą ir įvertinti, ar įstaiga gali vykdyti visus savo sutartinius įsipareigojimus.

(23) Tinkamas pensijų sistemos narių ir išmokų gavėjų informavimas yra ypač svarbus. Tai visų pirma taikytina prašymams suteikti informaciją apie įstaigos finansinį patikimumą, sutartines taisykles, išmokas ir faktinį sukauptų pensijų sumų finansavimą, investicijų politiką ir rizikų bei sąnaudų valdymą.

(24) Įstaigos investicijų politika yra lemiamas profesinių pensijų saugumo ir prieinamumo veiksnys. Todėl įstaigos turėtų parengti ir ne rečiau kaip kartą per trejus metus patikslinti investavimo principų ataskaitą. Su ja turėtų būti leidžiama susipažinti kompe-

▼B

tentingoms institucijoms ir kiekvienos pensijų sistemos nariams bei išmokų gavėjams, gavus jų prašymą.

(25) Kad kompetentingos institucijos galėtų atlikti įstatymais numatytas funkcijas, joms turėtų būti suteikiamos atitinkamos teisės į informaciją ir intervencijos įgaliojimai įstaigų ir jas valdančių asmenų atžvilgiu. Jeigu įstaiga, atsakinga už profesinių pensijų skyrimą, tokias esminės svarbos funkcijas kaip investicijų valdymas, informacinės technologijos arba apskaita perduoda kitoms bendrovėms (išnuomoja), turėtų būti galimybė taip praplėsti teises į informaciją ir intervencijos įgaliojimus, kiek jie apimtų šias išnuomotas funkcijas ir būtų galima patikrinti, ar ši veikla atliekama pagal priežiūros taisykles.

(26) Riziką ribojantis techninių atidėjimų apskaičiavimas yra esminė sąlyga, užtikrinanti ištarnauto laiko išmokų mokėjimo įsipareigojimų vykdymą. Techniniai atidėjimai turėtų būti apskaičiuojami taikant pripažintus aktuarinius metodus ir tvirtinami kvalifikuotų asmenų. Didžiausios palūkanos normos turėtų būti parenkamos ribojant riziką pagal atitinkamas nacionalines taisykles. Mažiausios techninių atidėjimų sumos turėtų pakakti tiek tolesniam išmokų gavėjams jau mokamų išmokų mokėjimui, tiek ir atspindėti įsipareigojimus, atsirandančius dėl narių sukauptų teisių gauti pensiją.

(27) Įstaigų draudžiamos rizikos labai skiriasi kiekvienoje valstybėje narėje. Todėl buveinės valstybėms narėms reikėtų sudaryti galimybes techninių atidėjimų apskaičiavimui taikyti papildomas taisykles, kurios yra išsamesnės už nustatytąsias šioje direktyvoje.

(28) Pakankamas ir tinkamas turtas techniniams atidėjimams padengti apsaugo pensijų sistemos narių ir išmokų gavėjų interesus, jeigu remiantysis subjektas tampa nemokiu. Valstybėse narėse taikomų priežiūros principų abipusis pripažinimas, ypač tarpvalstybinės veiklos atvejais, reikalauja, kad techniniai atidėjimai visada būtų visiškai finansuojami.

(29) Jeigu įstaiga nedirba tarpvalstybiniu mastu, valstybėms narėms turėtų būti sudaryta galimybė leisti nevisišką finansavimą, jeigu parengiamas tinkamas planas atstatyti visišką finansavimą ir jeigu tai nepažeidžia 1980 m. spalio 20 d. Tarybos direktyvos 80/987/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su darbuotojų apsauga jų darbdaviui tapus nemokiam, suderinimo ([1]) reikalavimų.

(30) Daugeliu atveju ne pati įstaiga, o remiantysis subjektas draudžia biometrinę riziką arba garantuoja tam tikras išmokas ar investicijų naudingumą. Tačiau tam tikrais atvejais pati įstaiga teikia tokias garantijas arba draudimą, o rėmėjo įsipareigojimai dažniausia apribojami būtinų įmokų mokėjimu. Esant tokioms aplinkybėms, siūlomi produktai yra panašūs į gyvybės draudimo bendrovių produktus. Suinteresuotos įstaigos turėtų turėti bent tokias pačias papildomas nuosavas lėšas kaip ir gyvybės draudimo bendrovės.

(31) Įstaigos yra ypač ilgalaikiai investuotojai. Šių įstaigų turimo turto išpirkimas paprastai negali būti atliekamas jokiu kitu tikslu, išskyrus siekiant skirti ištarnauto laiko išmokas. Be to, siekiant tinkamai apsaugoti narių ir išmokų gavėjų teises, institucijoms turėtų būti suteikta galimybė turtą paskirstyti tokiu būdu, kuris tiksliai atitinka jų įsipareigojimų pobūdį ir trukmę. Dėl šių aspektų reikalinga veiksminga priežiūra ir tokios investicijų taisyklės, kurios suteiktų įstaigoms pakankamai lankstumo priimti sprendimus dėl saugiausios ir veiksmingiausios investicijų politikos ir įpareigotų jas veikti ribojant riziką. Todėl „apdairaus žmogaus“ taisyklės laikymasis reikalauja, kad investicijų politika

([1]) OL L 283, 1980 10 28, p. 23. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/74/EB (OL L 270, 2002 10 8, p. 10).

▼B

būtų pritaikyta prie konkrečios įstaigos, atsakingos už profesinių pensijų skyrimą, narystės struktūros.

(32) Priežiūros metodai ir jų taikymas skiriasi valstybėse narėse. Todėl valstybėms narėms turėtų būti suteikta tam tikra veiksmų laisvė pasirenkant tikslias investavimo taisykles, kurias jos norėtų taikyti jų teritorijoje esančioms įstaigoms. Tačiau šios taisyklės neturi riboti laisvo kapitalo judėjimo, nebent tai pagrįsta dėl rizikos ribojimo.

(33) Būdamos ypač ilgalaikiais investuotojais su maža likvidumo rizika, įstaigos, atsakingos už profesinių pensijų skyrimą, gali investuoti į nelikvidų turtą, pavyzdžiui, akcijas, bei į rizikos kapitalo rinkas neperžengdamos apdairumo ribų. Jos taip pat gali naudotis tarptautinės įvairovės teikiamais privalumais. Todėl neturėtų būti ribojamos investicijos į akcijas, rizikos kapitalo rinkas ir valiutas, išskyrus tas, kuriomis išreikšti įsipareigojimai, nebent jos nepagrįstos rizikos ribojimu.

(34) Tačiau, jeigu įstaiga veikia keliose valstybėse, priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos gali pareikalauti taikyti investavimo į akcijas ir panašų turtą, kuriuo neleidžiama prekiauti įprastoje rinkoje, į akcijas ir kitas to paties subjekto išleistas finansines priemones arba į turtą, išreikštą neatitinkančiomis valiutomis, ribas, jeigu šios taisyklės taikomos ir priimančiojoje valstybėje narėje esančioms įstaigoms.

(35) Apribojimai, taikomi įstaigoms laisvai pasirenkant patvirtintus turto valdytojus ir saugotojus, riboja konkurenciją vidaus rinkoje ir todėl turėtų būti panaikinti.

(36) Nepažeidžiant nacionalinių socialinių ir darbo teisės aktų dėl pensijų sistemos organizavimo, įskaitant privalomąją narystę ir kolektyvinių derybų susitarimų rezultatų, įstaigoms turėtų būti sudaryta galimybė teikti paslaugas kitose valstybėse narėse. Joms turėtų būti leidžiama priimti rėmimą iš kitose valstybėse narėse esančių subjektų ir valdyti pensijų sistemas, kurioms priklauso nariai iš daugiau kaip vienos valstybės narės. Tai potencialiai užtikrintų šių įstaigų masto ekonomiją, pagerintų šios Bendrijos ūkio šakos konkurencingumą ir palengvintų darbo jėgos mobilumą. Tam reikalingas abipusis riziką ribojančių standartų pripažinimas. Tinkamą šių riziką ribojančių standartų taikymą turėtų prižiūrėti buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos, jeigu nenurodyta kitaip.

(37) Įstaiga, pasinaudojusi teise vienoje valstybėje narėje valdyti profesinių pensijų sistemą, sukurtą kitoje valstybėje narėje, turėtų laikytis visų socialinės ir darbo tiesės nuostatų, galiojančių priimančiojoje valstybėje narėje tiek, kiek jos taikomos profesinėms pensijoms, pavyzdžiui, nuostatų dėl pensijų išmokų apibrėžimo ir mokėjimo bei teisės gauti pensiją perleidimo sąlygų.

(38) Jeigu sistemoje turtas ir įsipareigojimai skiriami tik profesinėms pensijoms, šios direktyvos nuostatos atskirai taikomos tai sistemai.

(39) Svarbu numatyti valstybių narių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą priežiūros srityje ir šių institucijų bei Komisijos bendradarbiavimą kitose srityse. Siekdamos atlikti savo pareigas ir prisidėti prie nuoseklaus bei savalaikio šios direktyvos įgyvendinimo, kompetentingos institucijos turėtų viena kitai teikti informaciją, būtiną šios direktyvos nuostatoms taikyti. Komisija pareiškė ketinanti įkurti priežiūros komitetą, kuris skatintų nacionalinių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą, koordinavimą ir keitimąsi nuomonėmis, ir skatinti nuoseklų šios direktyvos įgyvendinimą.

(40) Kadangi pačios valstybės narės negali tinkamai pasiekti pasiūlytų veiksmų, kurių esmė yra sukurti teisinį Bendrijos pagrindą įstaigoms, atsakingoms už profesinių pensijų skyrimą, tikslo bei,

▼B

atsižvelgiant į veiksmų mastą ir poveikį, jį gali geriau pasiekti Bendrija, vadovaudamasi Sutarties 5 straipsnyje įtvirtintu subsidiarumo principu Bendrija gali patvirtinti priemones. Vadovaujantis minėtame straipsnyje įtvirtintu proporcingumo principu, ši direktyva nenumato nieko, kas nėra būtina siekiant šio tikslo,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Ši direktyva nustato įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklos pradėjimo ir vykdymo taisykles.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma įstaigoms, atsakingoms už profesinių pensijų skyrimą. Jeigu pagal nacionalinę teisę įstaigos, atsakingos už profesinių pensijų skyrimą, neturi juridinio asmens statuso, valstybės narės šią direktyvą taiko šioms įstaigoms arba, vadovaujantis šio straipsnio 2 dalimi, įgaliotiems subjektams, kurie atsakingi už jų valdymą ir kurie veikia jų vardu.

2. Ši direktyva netaikoma:

a) įstaigoms, valdančioms socialinės apsaugos sistemas, kurioms taikomas Reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 ([1]) ir Reglamentas (EEB) Nr. 574/72 ([2]);

b) įstaigoms, kurioms taikoma Direktyva 73/239/EEB ([3]), Direktyva 85/611/EEB ([4]), Direktyva 93/22/EEB ([5]), Direktyva 2000/12/EB ([6]) ir Direktyva 2002/83/EB ([7]);

c) įstaigoms, veikiančios einamųjų įmokų pensinio draudimo pagrindu;

([1]) 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje (OL L 149, 1971 7 5, p. 2). Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1386/2001 (OL L 187, 2001 7 10, p. 1).

([2]) 1972 m. kovo 21 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 574/72, nustatantis Reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, įgyvendinimo tvarką (OL L 74, 1972 3 27, p. 1). Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 410/2002 (OL L 62, 2002 3 5, p. 17).

([3]) 1973 m. liepos 24 d. Pirmoji Tarybos direktyva 73/239/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su tiesioginio draudimo, išskyrus gyvybės draudimą, veiklos pradėjimu ir vykdymu, suderinimo (OL L 228, 1973 8 16, p. 3). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/13/EB (OL L 77, 2002 3 20, p. 17).

([4]) 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos direktyva 85/611/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su kolektyvinio investavimo į perleidžiamus vertybinius popierius subjektais (KIPVPS), derinimo (OL L 375, 1985 12 31, p. 3). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/108/EB (OL L 41, 2002 2 13, p. 35).

([5]) 1993 m. gegužės 10 d. Tarybos direktyva 93/22/EEB dėl investicinių paslaugų vertybinių popierių srityje (OL L 141, 1993 6 11, p. 27). Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/64/EB (OL L 290, 2000 11 17, p. 27).

([6]) 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/12/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo (OL L 126, 2000 5 26, p. 1). Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 2000/28/EB (OL L 275, 2000 10 27, p. 37).

([7]) 2002 m. lapkričio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/83/EB dėl gyvybės draudimo (OL L 345, 2002 12 19, p. 1).

▼B

d) įstaigoms, kuriose remiančiųjų subjektų darbuotojai neturi juridinės teisės gauti išmokas, o remiantysis subjektas gali bet kada išpirkti turtą ir nebūtinai įvykdyti savo įsipareigojimus dėl ištarnauto laiko išmokų mokėjimo;

e) bendrovėms, naudojančioms sistemas, pagal kurias įsipareigojimai atspindimi tik balanse, kad savo darbuotojams išmokėtų ištarnauto laiko išmokas.

3 straipsnis

Taikymas įstaigoms, valdančioms socialinės apsaugos sistemas

Įstaigoms, atsakingoms už profesinių pensijų skyrimą, kurios valdo ir privalomąsias su darbu susijusias pensijų sistemas, laikomas socialinės apsaugos sistemomis, kurioms taikomi Reglamentai (EEB) Nr. 1408/71 ir (EEB) Nr. 574/72, ši direktyva taikoma jų neprivalomojo profesinių pensijų skyrimo verslui. Šiuo atveju įsipareigojimai ir atitinkamas turtas yra skirti tik profesinėms pensijoms ir jų negalima perkelti į privalomų pensijų sistemas, kurios laikomos socialinės apsaugos sistemomis, arba atvirkščiai.

4 straipsnis

Neprivalomas taikymas įstaigoms, kurioms taikoma Direktyva 2002/83/EB

Buveinės valstybės narės gali nuspręsti taikyti šios direktyvos 9–16 straipsnių ir 18–20 straipsnių nuostatas draudimo įmonių, kurioms taikoma Direktyva 2002/83/EB, profesinių pensijų skyrimo verslui. Šiuo atveju minėtojo verslo turtas ir įsipareigojimai yra skirti tik profesinėms pensijoms, valdomi ir organizuojami atskirai nuo kitos draudimo įmonės veiklos ir jų negalima perkelti.

Tokiu atveju ir tik tiek, kiek tai susiję su profesinių pensijų skyrimo verslu, draudimo įmonėms netaikomi Direktyvos 2002/83/EB 20–26 straipsniai bei 31 ir 36 straipsniai.

Buveinės valstybė narė užtikrina, kad kompetentingos institucijos arba už draudimo įmonių, kurioms taikoma Direktyva 2002/83/EB, priežiūrą atsakingos institucijos atlikdamos priežiūrą tikrina, ar atitinkamas profesinių pensijų skyrimo verslas yra griežtai atskirtas.

5 straipsnis

Nedidelės pensijų įstaigos ir įstatymais numatytos sistemos

Išskyrus 19 straipsnį, valstybės narės gali nuspręsti netaikyti visos šios direktyvos arba jos dalies bet kuriai jų teritorijoje esančiai įstaigai, kuri valdo pensijų sistemas, kurių bendras narių skaičius mažesnis kaip 100. Atsižvelgiant į 2 straipsnio 2 dalį, šioms įstaigoms vis tiek suteikiama teisė šią direktyvą taikyti savanoriškai. 20 straipsnis gali būti taikomas tik tada, jeigu taikomos visos kitos šios direktyvos nuostatos.

Valstybės narės gali nuspręsti netaikyti 9–17 straipsnių įstaigoms, jeigu profesinės pensijos skiriamos pagal jų statutą, kaip numatyta teisės aktuose, ir jas garantuoja valdžios institucija. 20 straipsnis gali būti taikomas tik tada, jeigu taikomos visos kitos šios direktyvos nuostatos.

6 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šioje direktyvoje:

▼B

a) „įstaiga, atsakinga už profesinių pensijų skyrimą“ arba „įstaiga“ – įstaiga, nepriklausomai nuo jos juridinės formos, veikianti finansavimo pagrindu, įsteigta atskirai nuo bet kurio remiančiojo subjekto arba įmonės, ištarnauto laiko išmokoms skirti pagal profesinę veiklą, remiantis susitarimu arba sutartimi, sudaryta:

   — individualiai arba kolektyviai darbdavio (-ių) ir darbuotojo (-ų) arba jų atitinkamų atstovų arba

   — su savarankiškai dirbančiais asmenimis pagal buveinės ir priimančiosios valstybės narės teisės aktus,

   kuri užsiima tiesiogiai su tuo susijusia veikla;

b) „pensijų sistema“ – sutartis, susitarimas, patikos dokumentas arba taisyklės, nustatančios skiriamas ištarnauto laiko išmokas ir taikomus reikalavimus;

c) „remiantysis subjektas“ – bet kuri įmonė arba kita organizacija, nepriklausomai nuo to, ar jai priklauso arba ją sudaro vienas arba daugiau juridinių arba fizinių asmenų, veikiantis kaip darbdavys arba savarankiškai dirbantis asmuo, arba bet kuris jų derinys, mokantis įnašus įstaigai, atsakingai už profesinių pensijų skyrimą;

d) „ištarnauto laiko išmokos“ – išmokos, mokamos sulaukus arba tikintis sulaukti pensinio amžiaus, arba, jeigu jos papildo šias išmokas ir yra skiriamos kaip pagalbinės išmokos, mokamos mirties, negalios arba darbo nutraukimo atveju, naudojamos paramos mokėjimų arba paslaugų pavidalu ligos, skurdo arba mirties atveju. Siekiant padidinti finansinį saugumą išėjus į pensiją, šioms išmokoms dažniausiai suteikiamas mokėjimų iki gyvos galvos pavidalas. Tačiau tai gali būti ir laikinieji arba vienkartiniai mokėjimai.

e) „narys“ – asmuo, kurio profesinė veikla suteikia arba suteiks jam arba jai teisę gauti ištarnauto laiko išmokas pagal pensijų sistemos nuostatas;

f) „išmokų gavėjas“ – asmuo, gaunantis ištarnauto laiko išmokas;

g) „kompetentingos institucijos“ – nacionalinės valdžios institucijos, paskirtos atlikti šioje direktyvoje numatytas pareigas;

h) „biometrinės rizikos“ – rizikos, susijusios su mirtimi, negalia ir ilgaamžiškumu;

i) „buveinės valstybė narė“ – valstybė narė, kurioje yra įstaigos registruota buveinė ir jos pagrindinė administracija arba, jeigu ji neturi buveinės, jos pagrindinė administracija;

j) „priimančioji valstybė narė“ – valstybė narė, kurios socialinė ir darbo teisė, susijusi su profesinių pensijų sistemomis, taikoma remiančiojo subjekto ir narių santykiams.

7 straipsnis

Įstaigos veikla

Kiekviena valstybė narė reikalauja, kad jos teritorijoje esančios įstaigos apsiribotų tik su ištarnauto laiko išmokomis susijusiomis operacijomis ir iš to kylančia veikla.

Jeigu, kaip numatyta 4 straipsnyje, draudimo įmonė valdo profesinių pensijų skyrimo verslą tam tikrą turtą ir įsipareigojimus skirdama tik profesinėms pensijoms, toks turtas ir įsipareigojimai turi būti susiję tik su ištarnauto laiko išmokų skyrimo operacijomis ir iš to tiesiogiai kylančia veikla.

▼B

8 straipsnis

Juridinis remiančiųjų subjektų ir įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, atskyrimas

Kiekviena valstybė narė užtikrina juridinį remiančiųjų subjektų ir įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, atskyrimą, kad įstaigos turtas būtų apsaugotas remiančiojo subjekto bankroto atveju, atsižvelgiant į jos narių ir išmokų gavėjų interesus.

9 straipsnis

Veiklos sąlygos

1. Kiekviena valstybė narė kiekvienos jos teritorijoje esančios įstaigos atveju užtikrina, kad:

a) kompetentinga priežiūros institucija įregistruoja įstaigą nacionaliniame registre arba išduoda jai leidimą; 20 straipsnyje nurodytos tarpvalstybinės veiklos atveju registre turėtų būti nurodytos valstybės narės, kuriose veikia įstaiga;

b) įstaigą veiksmingai valdo gerą reputaciją turintys asmenys, kurie patys turi pakankamos profesinės kvalifikacijos ir patirties arba samdo tinkamos profesinės kvalifikacijos ir patirties turinčius konsultantus;

c) buvo įgyvendintos tinkamai parengtos taisyklės dėl bet kurios įstaigos valdomos pensijų sistemos funkcionavimo, o nariams buvo tinkamai pranešta apie šias taisykles;

d) visus techninius atidėjimus apskaičiuoja ir patvirtina aktuarijus arba kitas šios srities specialistas, įskaitant auditorių, pagal nacionalinius teisės aktus, remiantis buveinės valstybės narės kompetentingų institucijų pripažintais aktuariniais metodais;

e) kai remiantysis subjektas garantuoja ištarnauto laiko išmokų mokėjimą, jis įsipareigoja skirti pastovų finansavimą;

f) nariai yra pakankamai informuoti apie pensijų sistemos reikalavimus, visų pirma apie:

   i) pensijų sistemos šalių teises ir įsipareigojimus;

   ii) su pensijų sistema susijusias finansines, technines ir kitas rizikas;

   iii) šių rizikų pobūdį ir pasiskirstymą.

2. Vadovaudamosi subsidiarumo principu ir tinkamai atsižvelgdamos į socialinės apsaugos sistemų siūlomų pensijų išmokų dydį, valstybės narės gali numatyti, kad nariams gali būti siūlomas ilgaamžiškumo ir negalios draudimas, maitintojo netekusių asmenų draudimas ir garantija dėl įnašų grąžinimo kaip papildomų išmokų, jeigu darbdaviai ir darbuotojai arba atitinkami jų atstovai taip susitaria.

3. Valstybė narė gali taikyti kitus reikalavimus jos teritorijoje esančios įstaigos veiklos sąlygoms, siekdama užtikrinti tinkamą narių ir išmokų gavėjų interesų apsaugą.

4. Valstybė narė gali leisti arba iš jos teritorijoje esančių įstaigų reikalauti patikėti visų šių įstaigų arba jų dalies valdymą kitiems subjektams, veikiantiems šių įstaigų vardu.

5. 20 straipsnyje nurodytos tarpvalstybinės veiklos atveju, įstaigos veiklos sąlygoms būtinas išankstinis buveinės valstybės narės kompetentingų institucijų leidimas.

▼B

10 straipsnis

Metinė finansinė atskaitomybė ir metinės ataskaitos

Kiekviena valstybė narė reikalauja, kad kiekviena jos teritorijoje esanti įstaiga parengtų metinę finansinę atskaitomybę ir metines ataskaitas, atsižvelgdama į kiekvieną įstaigos valdomą pensijų sistemą ir, kai taikoma, kiekvienos pensijų sistemos metinę finansinę atskaitomybę ir metines ataskaitas. Metinė finansinė atskaitomybė ir metinės ataskaitos atsispindi tikrąją ir teisingą įstaigos turto, įsipareigojimų ir finansų būklę. Metinėje finansinėje atskaitomybėje ir ataskaitose pateikiama informacija yra nuosekli, suprantama, teisingai pateikta ir tinkamai patvirtinta įgaliotų asmenų, kaip numatyta nacionalinėje teisėje.

11 straipsnis

Nariams ir išmokų gavėjams suteikiama informacija

1. Priklausomai nuo nustatytos pensijų sistemos pobūdžio, kiekviena valstybė narė užtikrina, kad kiekviena jos teritorijoje esanti įstaiga suteikia bent jau šiame straipsnyje nurodytą informaciją.

2. Nariai ir išmokų gavėjai ir (arba), kai taikoma, jų atstovai gauna:

a) pateikę prašymą, 10 straipsnyje minėtą metinę finansinę atskaitomybę ir metines ataskaitas bei, jeigu įstaiga yra atsakinga daugiau kaip už vieną sistemą, metinę finansinę atskaitomybę ir metines ataskaitas susijusias su konkrečia jų pensijų sistema;

b) per pagrįstą laiką visą reikalingą informaciją apie pensijų sistemos taisyklių pasikeitimus.

3. Nariams ir išmokų gavėjams ir (arba), kai taikoma, jų atstovams, gavus jų prašymą, pateikiama susipažinti investicijų politikos principų ataskaita, nurodyta 12 straipsnyje.

4. Kiekvienas narys, pateikęs prašymą, gauna išsamią ir esminę informaciją apie:

a) tikslinį ištarnauto laiko išmokų dydį, jei taikoma;

b) išmokų darbo netekimo atveju dydį;

c) jeigu narys prisiima investicijų riziką, investavimo galimybes, jei taikoma, ir faktinį investicijų portfelį bei informaciją apie rizikos tikimybę ir su investicijomis susijusias sąnaudas;

d) susitarimus, susijusius su teisės gauti pensiją perdavimu kitai įstaigai, atsakingai už profesinių pensijų skyrimą, nutraukus darbo santykius.

Kasmet nariai gauna glaustą įstaigos būklės ir esamo jų sukauptų atskirai priklausančių sumų finansavimo dydžio aprašą.

5. Išeidamas į pensiją arba kada jam priklauso gauti kitas išmokas, kiekvienas išmokų gavėjas gauna atitinkamos informacijos apie jam priklausančias išmokas ir atitinkamas mokėjimo galimybes.

12 straipsnis

Investavimo politikos principų ataskaita

Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad kiekviena jos teritorijoje esanti įstaiga raštu parengia ir ne rečiau kaip kartą per trejus metus patikslina investavimo politikos principų ataskaitą. Ši ataskaita turi būti nedelsiant patikslinta, jeigu atsiranda esminių investavimo politikos pakitimų. Valstybės narės numato, kad šioje ataskaitoje išdėstomi bent jau tokie klausimai kaip investicijų rizikos įvertinimo metodai, įgyvendinti rizikos valdymo procesai ir strateginis turto paskirstymas, priklausomai nuo pensijų įsipareigojimų pobūdžio ir trukmės.

▼B

13 straipsnis

Kompetentingoms institucijos teikiama informacija

Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad kiekvienos jos teritorijoje esančios įstaigos atžvilgiu kompetentingos institucijos turi įgaliojimų ir priemonių, kurios būtinos:

a) reikalauti, kad įstaiga, jos direktorių tarybos nariai ir kiti vadovai arba direktoriai ar įstaigą kontroliuojantys asmenys pateiktų informaciją apie visus veiklos klausimus arba perduotų visus verslo dokumentus;

b) prižiūrėti įstaigos ir kitų bendrovių arba įstaigų tarpusavio santykius, kai įstaigos šioms bendrovėms arba įstaigoms perduoda (išnuomoja) funkcijas, jeigu tai turi įtakos įstaigos finansų būklei arba iš esmės susiję su veiksminga priežiūra;

c) pastoviai gauti investavimo politikos principų ataskaitą, metinę finansinę atskaitomybę ir metines ataskaitas bei visus priežiūrai būtinus dokumentus. Tai gali būti šie dokumentai:

   i) vidinės tarpinės ataskaitos;

   ii) aktuariniai vertinimai ir išsamios prielaidos;

   iii) turto-atsakomybės tyrimai;

   iv) investavimo politikos principų laikymosi įrodymai;

   v) įrodymai, kad įnašai buvo mokami kaip numatyta;

   vi) asmenų, atsakingų už 10 straipsnyje nurodytų metinių ataskaitų auditą, ataskaitos;

d) atlikti įstaigos patalpų ir, kai taikoma, išnuomotų funkcijų patikrinimus vietoje, siekiant nustatyti ar veikla užsiimama pagal priežiūros taisykles.

14 straipsnis

Kompetentingų institucijų intervenciniai įgaliojimai ir pareigos

1. Kompetentingos institucijos reikalauja, kad kiekviena jų teritorijoje esanti įstaiga turėtų patikimą administracinę ir apskaitos tvarką bei reikiamus vidaus kontrolės mechanizmus.

2. Kompetentingos institucijos turi įgaliojimus imtis bet kurių priemonių, įskaitant, tam tikrais atvejais, administracinių arba finansinių priemonių bet kurios jų teritorijoje esančios įstaigos arba jai vadovaujančio asmens atžvilgiu, kurios yra tinkamos ir būtinos užkirsti kelią arba atitaisyti bet kuriuos pažeidimus, kenkiančius narių ir išmokų gavėjų interesams.

Jos gali apriboti arba uždrausti laisvai disponuoti įstaigos turtu, jeigu, visų pirma:

a) įstaiga nesuformavo pakankamų techninių atidėjimų visos veiklos atžvilgiu arba neturi pakankamai turto techniniams atidėjimams padengti;

b) įstaiga neturi reguliuojamų nuosavų lėšų.

3. Siekdamos apsaugoti narių ir išmokų gavėjų interesus, kompetentingos institucijos gali perleisti visus įgaliojimus, kuriuos jų teritorijoje esančią įstaigą valdantys asmenys turi pagal buveinės valstybės narės teisę, arba jų dalį specialiam atstovui, kuris gali naudotis šiais įgaliojimais.

4. Kompetentingos institucijos gali uždrausti arba apriboti jų teritorijoje esančios įstaigos veiklą, jeigu, visų pirma:

▼B

a) įstaiga nesugeba tinkamai apsaugoti narių ir išmokų gavėjų interesų;

b) įstaiga nebeatitinka veiklos sąlygų;

c) įstaiga grubiai pažeidžia savo įsipareigojimus pagal jai taikomas taisykles;

d) tarpvalstybinės veiklos atveju, įstaiga nesilaiko priimančiosios valstybės narės socialinės ir darbo teisės reikalavimų, taikomų profesinių pensijų srityje.

Bet kuris sprendimas uždrausti įstaigos veiklą pagrindžiamas tiksliomis priežastimis ir apie jį pranešama šiai įstaigai.

5. Valstybės narės užtikrina, kad sprendimai, priimti dėl įstaigos remiantis pagal šią direktyvą patvirtintų įstatymų ir kitų teisės aktų nuostatomis, gali būti apskundžiami teismams.

15 straipsnis

Techniniai atidėjimai

1. Buveinės valstybė narė užtikrina, kad profesinių pensijų sistemas valdančios įstaigos visada visai jų valdomų pensijų sistemai suformuoja reikiamą įsipareigojimų sumą, atitinkančią finansinius įsipareigojimus, atsirandančius dėl jų turimų pensijų sutarčių portfelio.

2. Buveinės valstybė narė užtikrina, kad profesinių pensijų sistemas valdančios įstaigos, jeigu jos draudžia nuo biometrinių rizikų ir (arba) garantuoja investavimo rezultatus ar tam tikrą išmokų dydį, suformuoja pakankamus techninius atidėjimus visai šių sistemų apimčiai.

3. Techniniai atidėjimai apskaičiuojami kiekvienais metais. Tačiau buveinės valstybė narė gali leisti juos apskaičiuoti kartą per trejus metus, jeigu įstaiga pateikia nariams ir (arba) kompetentingoms institucijoms tarpinių metų perskaičiavimų patvirtinimą arba ataskaitą. Patvirtinimas arba ataskaita atspindi patikslintą techninių atidėjimų plėtojimą ir apdraustų rizikų pasikeitimus.

4. Techninių atidėjimų apskaičiavimą atlieka ir patvirtina aktuarijus arba kitas šios srities specialistas, įskaitant auditorių, pagal nacionalinius teisės aktus, remdamasis buveinės valstybės narės kompetentingų institucijų pripažintais aktuariniais metodais ir vadovaudamasis šiais principais:

a) būtina techninių atidėjimų suma apskaičiuojama pagal pakankamai riziką ribojantį aktuarinį vertinimą, atsižvelgiant į visus įsipareigojimus dėl išmokų ir įmokų pagal įstaigos pensijų susitarimus. Ji turi būti pakankama toliau mokėti pensijoms ir išmokų gavėjams jau mokamas išmokas ir turi atspindėti įsipareigojimus, atsirandančius dėl narių sukauptų teisių gauti pensiją. Ekonominės ir aktuarinės prielaidos, naudojamos įsipareigojimams įvertinti, turi būti parenkamos ribojant riziką, atsižvelgiant, jei taikoma, į atitinkamą nepalankaus nukrypimo dydį;

b) didžiausios taikomos palūkanų normos parenkamos ribojant riziką ir nustatomos pagal visas buveinės valstybės narės taikytinas taisykles. Šios riziką ribojančios palūkanų normos nustatomos atsižvelgiant į:

   — įstaigos turimo atitinkamo turto pelningumą ir būsimą investicijų grąžą ir (arba)

   — aukštos kokybės arba Vyriausybės obligacijų rinkos pelningumą;

c) techniniams atidėjimams apskaičiuoti naudojamos biometrinės lentelės yra pagrįstos riziką ribojančiais principais, atsižvelgiant į pagrindines narių grupės ir pensijų sistemos charakteristikas, o ypač į numatomus atitinkamų rizikų pasikeitimus;

d) techninių atidėjimų apskaičiavimo metodas ir pagrindas kiekvienais finansiniais metais dažniausia išlieka toks pats. Tačiau pakeitimai

▼B

gali būti pagrįsti, jeigu pasikeičia pagrindinių prielaidų teisinės, demografinės arba ekonominės aplinkybės.

5. Buveinės valstybė narė techninių atidėjimų apskaičiavimui gali taikyti papildomus ir išsamesnius reikalavimus, kad būtų užtikrinta pakankama narių ir išmokų gavėjų interesų apsauga.

6. Siekiant toliau derinti techninių atidėjimų apskaičiavimo taisykles, kurios gali būti pagrįstos, visų pirma dėl palūkanų normų ir kitų prielaidų, turinčių įtakos techninių atidėjimų dydžiui, Komisija kas du metus arba gavusi valstybės narės prašymą parengia ataskaitą apie tarpvalstybinės veiklos plėtros būklę.

Komisija siūlo bet kurias priemones, būtinas užkirsti kelią galimiems iškraipymams, atsirandantiems dėl skirtingų palūkanų normų dydžių, ir apsaugoti bet kurios sistemos išmokų gavėjų ir narių interesus.

16 straipsnis

Techninių atidėjimų finansavimas

1. Buveinės valstybė narė reikalauja, kad kiekviena įstaiga visada turėtų pakankamo ir atitinkamo turto techniniams atidėjimams padengti visai valdomų pensijų sistemų apimčiai.

2. Buveinės valstybė narė gali leisti institucijai ribotą laiką turėti turto, kurio nepakanka techniniams atidėjimams padengti. Šiuo atveju kompetentingos institucijos reikalauja, kad įstaiga patvirtintų konkretų ir įgyvendinamą atstatymo planą, kad vėl būtų užtikrintas šio straipsnio 1 dalies reikalavimų tenkinimas. Planui taikomi šie reikalavimai:

a) įstaiga parengia konkretų ir įgyvendinamą planą dėl turto, kurio reikia laiku visiškai padengti techninius atidėjimus, dydžio. Planas pateikiamas susipažinti nariams arba, kai taikoma, jų atstovams ir (arba) jį turi patvirtinti buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos;

b) rengiant planą, atsižvelgiama į konkrečią įstaigos padėtį, visų pirma į jos turto ir įsipareigojimų struktūrą, rizikos profilį, likvidumo planą, ištarnauto laiko išmokas turinčių teisę gauti asmenų amžių, pradines sistemas ir sistemas, pagal kurias pereinama nuo nefinansavimo prie visiško arba dalinio finansavimo;

c) jeigu pensijų sistema nutraukiama šioje straipsnio dalyje pirmiau minėtu laikotarpiu, įstaigos apie tai praneša buveinės valstybės narės kompetentingoms institucijoms. Įstaiga nustato tvarką, pagal kurią turtas ir atitinkami įsipareigojimai perleidžiami kitai finansų įstaigai arba panašiam organui. Ši tvarka atskleidžiama buveinės valstybės narės kompetentingoms institucijoms, o nariai arba, kai taikoma, jų atstovai supažindinami su bendruoju tvarkos apibūdinimu laikantis konfidencialumo principo.

3. 20 straipsnyje nurodytos tarpvalstybinės veiklos atveju, techniniai atidėjimai visada visiškai finansuojami visai valdomų pensijų sistemų apimčiai. Jeigu šie reikalavimai netenkinami, buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos įsikiša pagal 14 straipsnio nuostatas. Kad būtų laikomasi šio reikalavimo, buveinės valstybė narė gali reikalauti turtą ir įsipareigojimus skirti tik profesinėms pensijoms.

17 straipsnis

Reguliuojamos nuosavos lėšos

1. Buveinės valstybė narė užtikrina, kad pensijų sistemas valdančios įstaigos, jeigu pati įstaiga, o ne remiantysis subjektas prisiima įsipareigojimą drausti biometrinę riziką arba garantuoja tam tikrą investavimo rezultatą ar tam tikrą išmokų dydį, visada turi papildomo techninius atidėjimus viršijančio turto, kurį gali panaudoti kaip rezervą. Jo dydis

▼B

atspindi visų valdomų sistemų rizikos tipą ir turto pagrindą. Turtas yra be jokių iš anksto numatomų įsipareigojimų ir naudojamas kaip apsaugos kapitalas, numatytų ir faktinių išlaidų bei pelno neatitikimams padengti.

▼M1

2. Apskaičiuojant minimalų papildomo turto dydį taikomos 17a – 17d straipsniuose nustatytos taisyklės.

▼B

3. Tačiau šio straipsnio 1 dalis netrukdo valstybėms narėms reikalauti, kad jų teritorijoje esančios įstaigos turėtų reguliuojamų nuosavų lėšų, arba nustatyti išsamesnes taisykles, jeigu jos pagrįstos rizikos ribojimu.

▼M1

17a straipsnis

Turima mokumo atsarga

1. Kiekviena valstybė narė reikalauja, kad kiekviena 17 straipsnio 1 dalyje nurodyta institucija, esanti jos teritorijoje, visada turėtų pakankamą mokumo atsargą visos jos vykdomos veiklos atžvilgiu, kuri atitiktų bent šios direktyvos reikalavimus.

2. Turimą mokumo atsargą sudaro institucijos turtas, nesuvaržytas jokiais numatomais įsipareigojimais, atėmus visą nematerialų turtą, įskaitant:

a) apmokėtą akcinį kapitalą arba, jeigu institucija yra savidraudos įmonė, nustatytą pradinį fondą pridėjus visas savidraudos įmonės narių sąskaitas, atitinkančias tokius kriterijus:

   i) steigimo sutartyje ir įstatuose turi būti numatyta, kad mokėjimai iš tų sąskaitų gali būti daromi savidraudos įmonės nariams tik tais atvejais, kai dėl to turima mokumo atsarga netaps mažesnė už reikalaujamą lygį, arba likvidavus įmonę, kai buvo apmokėtos kitos įmonės skolos;

   ii) steigimo sutartyje ir įstatuose turi būti numatyta, kad visų i punkte nurodytų mokėjimų, išskyrus atskiros savidraudos įmonės narystės nutraukimo atvejus, kompetentingos institucijos turi būti informuojamos bent prieš mėnesį ir kad per tą laikotarpį jos gali uždrausti atlikti mokėjimus; ir

   iii) atitinkamos steigimo sutarties ir įstatų nuostatos gali būti pakeistos tik tada, kai kompetentingos institucijos patvirtina, kad jos neprieštarauja tokiam pakeitimui, nedarant poveikio i ir ii punktuose nustatytų kriterijų taikymui;

b) rezervus (įstatymo numatytus ir laisvuosius), neatitinkančius rizikos prisiėmimo įsipareigojimų;

c) nepaskirstytąjį pelną arba nuostolį, atėmus mokėtinus dividendus; ir

d) jeigu numatyta nacionalinės teisės aktuose, į balansą įtrauktus pelno rezervus, kurie gali būti panaudoti galimiems nuostoliams padengti, jeigu jie nėra skirti nariams ir naudos gavėjams.

Turima draudimo atsarga sumažinama nuosavų akcijų, tiesiogiai priklausančių institucijai, suma.

3. Valstybės narės gali numatyti, kad turimą mokumo atsargą taip pat gali sudaryti:

a) kaupiamasis privilegijuotasis akcinis kapitalas ir skolintas (subordinuotas) kapitalas, sudarantis iki 50 % dydžio, mažesnio iš turimos mokumo atsargos arba būtinos mokumo atsargos, kurio ne daugiau kaip 25 % sudaro nustatyto termino subordinuotos paskolos arba nustatyto termino kaupiamasis privilegijuotasis akcinis kapitalas, jeigu institucijos bankroto arba likvidavimo atveju galioja įpareigo-

▼M1

jantys susitarimai, pagal kuriuos teisė į skolintą (subordinuotą) kapitalą arba privilegijuotąjį akcinį kapitalą įgyvendinama tik patenkinus visų kitų kreditorių reikalavimus ir negali būti išmokėtas tol, kol nebus padengtos visos kitos tuo metu negrąžintos skolos;

b) vertybiniai popieriai be konkrečios išpirkimo datos ir kitos priemonės, įskaitant kitas nei a punkte nurodytas kaupiamąsias privilegijuotas akcijas, iki 50 % dydžio, mažesnio iš turimos mokumo atsargos arba būtinosios mokumo atsargos, visiems tokiems vertybiniams popieriams ir a punkte nurodytam skolintam (subordinuotam) kapitalui, jei jie atitinka tokias sąlygas:

   i) jie neturi būti išpirkti pareiškėjo iniciatyva arba be išankstinio kompetentingos institucijos sutikimo;

   ii) emisijos sutartis turi įgalioti instituciją atidėti paskolos palūkanų mokėjimą;

   iii) skolintojo reikalavimai institucijai turi eiti išimtinai po visų nesubordinuotų kreditorių reikalavimų;

   iv) vertybinių popierių emisiją reglamentuojančiuose dokumentuose turi būti numatyta skolos ir nesumokėtų palūkanų nuostolių padengimo galimybė, sudaranti galimybę institucijai tęsti veiklą; ir

   v) sumuojant turi būti atsižvelgiama tik į visiškai apmokėtas sumas.

   Taikant a punktą skolintas (subordinuotas) kapitalas taip pat turi atitikti tokias sąlygas:

   i) atsižvelgiama tik į visiškai apmokėtas sumas;

   ii) pradinis nustatyto termino paskolų grąžinimo terminas yra ne trumpesnis kaip penkeri metai. Ne vėliau kaip prieš vienerius metus iki paskolos grąžinimo datos institucija pateikia kompetentingoms institucijoms patvirtinti planą, nurodantį, kaip bus išlaikoma arba paskolos grąžinimo metu padidinta iki reikalaujamo lygio turima mokumo atsarga, nebent turimą mokumo atsargą sudaranti paskolos dalis būtų palaipsniui mažinama bent penkerius metus iki grąžinimo datos. Kompetentingos institucijos gali leisti grąžinti tokias paskolas anksčiau laiko, jei institucija pateikia paraišką ir jos turima mokumo atsarga netaps mažesnė už reikalaujamą lygį;

   iii) paskolos, kurių grąžinimo terminas nenustatytas, grąžinamos tik įspėjus prieš penkerius metus, nebent paskolos jau nebebūtų laikomos turimos mokumo atsargos dalimi arba nebent grąžinant per trumpesnį laikotarpį būtų konkrečiai reikalaujamas išankstinis kompetentingų institucijų sutikimas. Pastaruoju atveju institucija praneša kompetentingoms institucijoms bent prieš šešis mėnesius iki siūlomos grąžinimo datos apie turimą mokumo atsargą ir būtiną mokumo atsargą prieš ir po to grąžinimo. Kompetentingos institucijos leidžia grąžinti tokias paskolas tik kai institucijos turima mokumo atsarga netaps mažesnė už reikalaujamą lygį;

   iv) paskolos sutartyje negali būti jokios sąlygos, nustatančios, kad konkrečiais atvejais, išskyrus institucijos likvidavimą, skola bus grąžinama prieš nustatytą grąžinimo datą; ir

   v) paskolos sutartis gali būti pakeista tik kompetentingoms institucijoms patvirtinus, kad jos neprieštarauja pakeitimui.

4. Institucijai pateikus įrodymais pagrįstą prašymą buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai ir tai kompetentingai institucijai pritarus, turimą mokumo atsargą taip pat gali sudaryti:

a) jeigu netaikomas Zilmerio metodas arba jeigu jis taikomas, bet naudojamas už įmokų dalį, susijusią su įsigijimo sąnaudomis, mažesnis tarifas, skirtumas tarp matematinio atidėjinio, apskaičiuoto ne Zilmerio metodu arba šį metodą taikant iš dalies, ir matematinio

▼M1

atidėjinio, apskaičiuoto Zilmerio metodu pagal tarifą, lygų įmokos daliai, susijusiai su įsigijimo sąnaudomis;

b) visi nematomi grynieji rezervai, atsiradę dėl turto vertinimo, jeigu tokie nematomi grynieji rezervai nėra susiję su neįprasta draudimo įmonės veikla;

c) pusė neapmokėto akcinio kapitalo ar pradinio fondo, jeigu apmokėta dalis sudaro 25 % to akcinio kapitalo arba fondo, arba iki 50 % dydžio, mažesnio iš turimos mokumo atsargos arba būtinos mokumo atsargos.

Tačiau a punkte nurodytas skaičius neviršija 3,5 % skirtumo tarp gyvybės draudimo veiklos kapitalo, profesinių pensijų skyrimo veiklos ir matematinių atidėjinių visiems draudimo liudijimams (polisams), kuriems galima pritaikyti Zilmerio metodą. Iš šio skirtumo atimamos visos įsigijimo sąnaudos, kurios buvo įtrauktos kaip turtas, neatskaičius nusidėvėjimo.

5. Siekdama atsižvelgti į pokyčius, dėl kurių gali būti techniškai patikslinami turimai mokumo atsargai priskirtini elementai, Komisija gali patvirtinti įgyvendinimo priemones, susijusias su 2–4 dalimis.

Tos priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas ją papildant, tvirtinamos pagal 21b straipsnyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

17b straipsnis

Būtinoji mokumo atsarga

1. Laikantis 17c straipsnio, būtinoji mokumo atsarga nustatoma taip, kaip nustatyta 2– 6 dalyse, atsižvelgiant į prisiimtus įsipareigojimus.

2. Būtinoji mokumo atsarga lygi šių dviejų rezultatų sumai:

a) pirmasis rezultatas:

4 % matematinių atidėjinių, susijusių su tiesiogine draudimo veikla ir prisiimtu perdraudimu, neatėmus perduoto perdraudimo, dalis dauginama iš ne mažesnio kaip 85 % paskutiniųjų finansinių metų santykio tarp visų matematinių atidėjinių, atėmus perduotą perdraudimą, ir bendros matematinių atidėjinių sumos;

b) antrasis rezultatas:

draudimo polisams, kurių rizikos kapitalas nėra neigiamas dydis, 0,3 % institucijos garantuoto rizikos kapitalo dalis dauginama iš ne mažesnio kaip 50 % paskutiniųjų finansinių metų santykio tarp viso rizikos kapitalo, įtraukto į institucijos įsipareigojimus po perduoto perdraudimo ir retrocesijų, ir viso rizikos kapitalo, neatėmus perdraudimo, santykio.

Laikinam draudimui mirties atvejui, kai maksimalus sutarties galiojimo terminas yra treji metai, ta dalis yra 0,1 %. Jeigu tokio draudimo terminas yra ilgesnis negu treji, bet trumpesnis negu penkeri metai, ta dalis yra 0,15 %.

3. 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) ([1]) 2 straipsnio 3 dalies a punkto iii papunktyje nurodyto papildomo draudimo atveju būtinoji mokumo atsarga lygi pagal 17d straipsnį institucijoms nustatytai būtinajai mokumo atsargai.

4. Kapitalo išpirkimo operacijų, nurodytų Direktyvos 2009/138/EB 2 straipsnio 3 dalies b punkto ii papunktyje, atveju būtinoji mokumo atsarga lygi 4 % matematinio atidėjinio, apskaičiuoto pagal 2 dalies a punktą.

([1]) OL L 335, 2009 12 17, p. 1.

▼M1

5. Direktyvos 2009/138/EB 2 straipsnio 3 dalies b punkto i papunktyje nurodytų operacijų atveju būtinoji mokumo atsarga lygi 1 % jų turto.

6. Direktyvos 2009/138/EB 2 straipsnio 3 dalies a punkto i ir ii papunkčiuose nurodyto draudimo, susijusio su investiciniais fondais, ir Direktyvos 2009/138/EB 2 straipsnio 3 dalies b punkto iii, iv ir v papunkčiuose nurodytų operacijų atvejais būtinoji mokumo atsarga lygi tokių dydžių sumai:

a) jeigu institucija prisiima investavimo riziką, 4 % techninių atidėjinių, apskaičiuotų laikantis 2 dalies a punkto;

b) jeigu institucija neprisiima investavimo rizikos, tačiau dalis, skirta padengti valdymo išlaidas, yra nustatyta ilgesniam nei penkerių metų laikotarpiui, 1 % techninių atidėjinių, apskaičiuotų laikantis 2 dalies a punkto;

c) jeigu institucija neprisiima investavimo rizikos, o dalis, skirta padengti valdymo išlaidas, nėra nustatyta ilgesniam nei penkerių metų laikotarpiui, suma, lygi 25 % su tokia veikla susijusių grynųjų administracinių išlaidų per paskutiniuosius finansinius metus;

d) jeigu institucija prisiima riziką mirties atveju, 0,3 % rizikos kapitalo, apskaičiuoto laikantis 2 dalies b punkto.

17c straipsnis

Garantinis fondas

1. Valstybės narės gali numatyti, kad viena trečioji 17b straipsnyje nurodytos būtinos mokumo atsargos sudaro garantinį fondą. Tą fondą sudaro 17a straipsnio 2 ir 3 dalyse išvardyti elementai ir, buveinės valstybės narės kompetentingai institucijai pritarus, 17a straipsnio 4 dalies b punkte išvardyti elementai.

2. Garantinis fondas yra nemažesnis kaip 3 milijonai EUR. Kalbant apie savidraudos arba apie savidraudos tipo įmones, bet kuri valstybė narė gali leisti minimalų garantinį fondą sumažinti 25 %.

17d straipsnis

Būtinoji mokumo atsarga 17b straipsnio 3 dalies taikymo tikslais

1. Būtinoji mokumo atsarga nustatoma remiantis metine įmokų ar įnašų suma, arba pagal vidutinę draudimo išmokų sumą, išmokėtą per paskutiniuosius trejus finansinius metus.

2. Būtinosios mokumo atsargos suma yra lygi didesniam iš dviejų rezultatų, nustatytų 3 ir 4 dalyse.

3. Įmokų bazė apskaičiuojama naudojantis didesne iš bendros pasirašytų įmokų sumos ar įnašų sumos, apskaičiuotų kaip nurodyta vėliau, ir bendros uždirbtų įmokų ar įnašų sumos.

Draudimo įmokos arba įnašai (įskaitant papildomus draudimo įmokų arba įnašų mokėjimus), kuriuos reikia mokėti dėl visos tiesioginės draudimo veiklos, atliekamos paskutiniaisiais finansiniais metais, yra sudedami.

Prie tos sumos pridedama paskutiniaisiais finansiniais metais prisiimto viso perdraudimo įmokų suma.

Iš tos sumos atimama įmokų arba įnašų, anuliuotų per paskutiniuosius finansinius metus, suma bei mokesčių ir mokėjimų, susijusių su įmokomis arba įnašais, priskaičiuotais prie pirmosios sumos, bendra suma.

Taip gautas dydis padalinamas į dvi dalis: pirmoji dalis sudaro ne daugiau kaip 50 mln. EUR, antroji – likusią sumą; nuo šių dalių atitin-

▼M1

kamai apskaičiuojama 18 % pirmos dalies ir 16 % antros dalies bei gauti dydžiai sudedami.

Taip gauta suma dauginama iš paskutiniųjų trejų finansinių metų santykio tarp tų išmokų, kurias institucija turės sumokėti, po pervedimų už perdraudimą, sumos ir bendros išmokų sumos. Tas santykis negali būti mažesnis kaip 50 %.

4. Išmokų bazė apskaičiuojama taip:

Išmokos, kurias reikia mokėti dėl tiesioginės draudimo veiklos (neatskaitant išmokų, kurias turi sumokėti perdraudikai arba antriniai perdraudikai) 1 dalyje nurodytais laikotarpiais, yra sudedamos.

Prie tos sumos pridedama išmokėtų draudimo išmokų, susijusių su perdraudimais arba antriniais perdraudimais, prisiimtais tais pačiais laikotarpiais, suma ir numatomų išmokėjimų techninių atidėjinių, sudarytų paskutiniųjų finansinių metų pabaigoje ir susijusių su tiesiogine draudimo veikla bei prisiimtu perdraudimu, suma.

Iš tos sumos atimama išmokų, sumokėtų 1 dalyje nurodytais laikotarpiais, suma.

Iš likusios sumos atimama numatomų išmokėjimų techninių atidėjinių, sudarytų antrųjų finansinių metų prieš paskutiniuosius finansinius metus, už kuriuos yra pateiktos ataskaitos, pradžioje ir susijusių su tiesiogine draudimo veikla bei prisiimtu perdraudimu, suma.

Trečdalis taip gautos sumos padalinamas į dvi dalis: pirmoji dalis apima ne daugiau kaip 35 mln. EUR, antroji – likusią sumą; nuo šių dalių atitinkamai apskaičiuojama 26 % pirmos dalies ir 23 % antros dalies bei gauti dydžiai sudedami.

Taip gauta suma dauginama iš paskutiniųjų trejų finansinių metų santykio tarp tų išmokų, kurias institucija turės sumokėti, po pervedimų už perdraudimą, sumos ir bendros išmokų sumos. Tas santykis negali būti mažesnis kaip 50 %.

5. Kai būtinoji mokumo atsarga, apskaičiuota pagal 2–4 dalis, yra mažesnė nei praėjusių metų būtinoji mokumo atsarga, ji yra mažiausiai lygi praėjusių metų būtinajai mokumo atsargai, padaugintai iš numatomų išmokėjimų techninių atidėjinių sumos paskutinių finansinių metų pabaigoje ir numatomų išmokėjimų techninių atidėjinių sumos paskutinių finansinių metų pradžioje santykio. Atliekant tuos skaičiavimus, techniniai atidėjiniai skaičiuojami be perdraudimo, bet santykis negali būti didesnis už 1.

▼B

18 straipsnis

Investavimo taisyklės

1. Valstybės narės reikalauja, kad jų teritorijoje esančios įstaigos investuotų pagal „apdairaus asmens“ taisyklę, o ypač taikydamos toliau išvardytas taisykles:

a) turtas investuojamas atsižvelgiant į narių ir išmokų gavėjų interesus. Galimo interesų konflikto atveju, įstaiga arba jos portfelį valdantis subjektas užtikrina, kad investuojama tik paisant narių ir išmokų gavėjų interesų;

b) turtas investuojamas taip, kad būtų užtikrintas portfelio kaip visumos saugumas, kokybė, likvidumas ir pelningumas.

   Turtas, skirtas techniniams atidėjimams padengti, investuojamas atsižvelgiant į numatomų būsimųjų ištarnauto amžiaus išmokų pobūdį ir trukmę;

c) turtas daugiausia investuojamas į reguliuojamas rinkas. Investicijos į turtą, kuriuo negalima prekiauti reguliuojamoje finansų rinkoje, niekada neturi viršyti riziką ribojančio dydžio;

▼B

d) investicijos į išvestines finansines priemones galimos tada, jeigu jos padeda sumažinti investavimo rizikas arba padeda veiksmingai valdyti portfelį. Jos turi būti įvertinamos riziką ribojančiu pagrindu atsižvelgus į pagrindinį turtą ir įtraukiamos į įstaigos turto vertinimą. Įstaiga vengia padidintos rizikos tikimybės vienos sandorio šalies ir kitų išvestinių sandorių atžvilgiu;

e) turtas yra investuojamas pakankamai įvairiai, kad būtų išvengta priklausomybės nuo vieno konkretaus turto, emitento arba įmonių grupės ir rizikos susikaupimo portfelyje.

Investicijos į turtą, kurį išleido tas pats emitentas arba tai pačiai grupei priklausantys emitentai, nėra laikomas įstaigos padidintos rizikos koncentracija;

f) investicijos į remiantįjį subjektą negali sudaryti daugiau kaip 5 % viso portfelio ir, jeigu remiantysis subjektas priklauso grupei, investicijos į įmones, priklausančias tai pačiai grupei kaip ir remiantysis subjektas, negali sudaryti daugiau kaip 10 % portfelio.

Jeigu įstaigą remia keli subjektai, į šiuos remiančiuosius subjektus investuojama ribojant riziką ir atsižvelgiant į tinkamos įvairovės poreikį.

Valstybės narės gali nuspręsti netaikyti e ir f punktuose nurodytų reikalavimų investicijoms į Vyriausybės obligacijas.

2. Buveinės valstybė narė draudžia įstaigai skolintis arba būti garantu trečiųjų šalių vardu. Tačiau valstybės narės gali leisti įstaigoms šiek tiek skolintis tik likvidumui išlaikyti ir tik laikinai.

3. Valstybės narės nereikalauja, kad jų teritorijoje esančios įstaigos investuotų į konkrečias turto kategorijas.

4. Nepažeidžiant 12 straipsnio, valstybės narės nereikalauja išankstinio jų teritorijoje esančių įstaigų arba jų investicijų valdytų sprendimų dėl investicijų patvirtinimo ir netaiko sistemingo pranešimo apie juos reikalavimų.

5. Pagal šio straipsnio 1–4 dalių nuostatas valstybės narės gali jų teritorijoje esančioms įstaigoms nustatyti išsamesnes taisykles, įskaitant kiekybines, jeigu jos pagrįstos rizikos ribojimu, kad būtų atspindėta visa šių įstaigų valdomų pensijų sistemų apimtis.

Valstybės narės visų pirma gali taikyti investicijų nuostatas, panašias į Direktyvos 2002/83/EB nuostatas.

Tačiau valstybės narės nedraudžia įstaigoms:

a) investuoti iki 70 % turto, kuriuo dengiami techniniai atidėjimai, arba viso portfelio, jeigu sistemų nariai prisiima investicijų riziką akcijomis, apyvarčiais vertybiniais popieriais, kurie laikomi akcijomis, ir įmonių obligacijomis, kuriomis leidžiama prekiauti reguliuojamose rinkose, ir nuspręsti dėl šių vertybinių popierių santykinės dalies investicijų portfelyje. Tačiau, jeigu tai pagrįsta rizikos ribojimu, valstybės narės gali taikyti mažesnę ribą įstaigoms, kurios siūlo pensijų produktus su ilgalaike palūkanų normos garantija, prisiima investicijų riziką ir pačios teikia garantijas;

b) investuoti iki 30 % turto, kuriuo dengiami techniniai atidėjimai, į turtą, išreikštą valiutomis, kurios skiriasi nuo įsipareigojimų valiutų;

c) investuoti į rizikos kapitalo rinkas.

6. Šio straipsnio 5 dalis nevaržo valstybių narių teisės reikalauti, kad jų teritorijoje esančios įstaigos taikytų griežtesnes investavimo taisykles kiekvienu atskiru atveju, jeigu jos pagrįstos rizikos ribojimu, ypač atsižvelgiant į įstaigos prisiimtus įsipareigojimus.

7. 20 straipsnyje nurodytos tarpvalstybinės veiklos atveju, kiekvienos priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos gali reikalauti, kad antroje pastraipoje išdėstytos taisyklės būtų taikomos buveinės

▼B

valstybėje narėje esančiai įstaigai. Šiuo atveju šios taisyklės taikomos tik tai įstaigos turto daliai, kuri atitinka tam tikroje priimančiojoje valstybėje narėje vykdomą veiklą. Be to, jos taikomos tik tada, jeigu tokios pačios arba griežtesnės taisyklės taikomos ir įstaigoms, esančioms priimančiojoje valstybėje narėje.

Pirmoje pastraipoje nurodytos taisyklės yra:

a) įstaiga negali investuoti daugiau kaip 30 % šio turto į akcijas, kitus vertybinius popierius, kurie laikomi akcijomis, ir skolos vertybinius popierius, kuriais neleidžiama prekiauti reguliuojamoje rinkoje, arba įstaiga investuoja ne mažiau kaip 70 % šio turto į akcijas, kitus vertybinius popierius, kurie laikomi akcijomis, ir skolos vertybinius popierius, kuriais leidžiama prekiauti reguliuojamoje rinkoje;

b) įstaiga investuoja ne daugiau kaip 5 % šio turto į akcijas ir kitus vertybinius popierius, laikomus akcijomis, obligacijas, skolos vertybinius popierius ir kitas pinigines bei kapitalo rinkos priemones, išleistas to paties subjekto, bei ne daugiau kaip 10 % šio turto į akcijas ir kitus vertybinius popierius, laikomus akcijomis, obligacijas, skolos vertybinius popierius ir kitas pinigines bei kapitalo rinkos priemones, kurias išleido vienai grupei priklausantys subjektai;

c) įstaiga negali investuoti daugiau kaip 30 % šio turto į turtą, išreikštą kitomis valiutomis nei išreikšti įsipareigojimai.

Kad būtų laikomasi šių reikalavimų, buveinės valstybė narė gali reikalauti, kad turtas būti skirtas tik profesinėms pensijoms.

19 straipsnis

Valdymas ir saugojimas

1. Valstybės narės neriboja įstaigų teisės paskirti investicijų valdytojus, įsteigtus kitoje valstybėje narėje ir tinkamai įgaliotus užsiimti šia veikla, jų investicijų portfeliui valdyti, kaip numatyta Direktyvose 85/611/EEB, 93/22/EEB, 2000/12/EB ir 2002/83/EB, bei nurodytų šios direktyvos 2 straipsnio 1 dalyje.

2. Valstybės narės neriboja įstaigų teisės paskirti saugotojus, įsteigtus kitoje valstybėje narėje ir tinkamai įgaliotus užsiimti šia veikla, jų turtui saugoti, kaip numatyta Direktyvoje 93/22/EEB arba Direktyvoje 2000/12/EB arba patvirtintų kaip depozitarai taikant Direktyvą 85/611/EEB.

Šioje straipsnio dalyje minimos nuostatos nekliudo buveinės valstybei narei depozitarą arba globėją privaloma tvarka paskirti.

3. Kiekviena valstybė narė imasi veiksmų, būtinų tam, kad pagal jos nacionalinę teisę ir vadovaujantis 14 straipsniu būtų uždrausta laisvai disponuoti turtu, esančiu pas depozitarą arba globėją, esantį jos teritorijoje, jeigu gaunamas įstaigos buveinės valstybės narės prašymas.

20 straipsnis

Tarpvalstybinė veikla

1. Nepažeidžiant nacionalinių socialinių ir darbo teisės aktų dėl pensijų sistemų organizavimo, įskaitant nuostatas dėl privalomos narystės ir kolektyvinių derybų susitarimų rezultatų, valstybės narės leidžia jų teritorijoje esantiems subjektams remti įstaigas, atsakingas už profesinių pensijų skyrimą, turinčias leidimą veikti kitoje valstybėje narėje. Jos leidžia jų teritorijoje įgaliotoms įstaigoms, atsakingoms už profesinių pensijų skyrimą, priimti rėmimą iš subjektų, esančių kitų valstybių narių teritorijose.

▼B

2. Įstaiga, norinti priimti rėmimą iš remiančiojo subjekto, esančio kitos valstybės narės teritorijoje, turi gauti išankstinį buveinės valstybės narės kompetentingų institucijų leidimą, kaip nurodyta 9 straipsnio 5 dalyje. Apie savo ketinimą priimti rėmimą iš kitos valstybės teritorijoje esančio remiančiojo subjekto įstaiga praneša buveinės valstybės narės, kurioje jai išduotas leidimas, kompetentingoms institucijoms.

3. Valstybės narės reikalauja, kad jų teritorijoje esančios įstaigos, kurios siūlosi būti remiamos kitos valstybės narės teritorijoje esančių subjektų, kartu su 2 straipsnio dalyje numatytų pranešimu pateiktų šią informaciją:

a) priimančiąją (-iąsias) valstybę (-es) narę (-es);

b) remiančiojo subjekto pavadinimą;

c) pagrindines pensijų sistemos, kuri bus valdoma remiančiojo subjekto pavedimu, charakteristikas.

4. Jeigu buveinės valstybės narės kompetentinga institucija informuojama pagal šio straipsnio 2 dalį ir jeigu ji neturi priežasčių abejoti, kad įstaigos administracinė struktūra arba finansinė padėtis ar ją valdančių asmenų gera reputacija, profesinė kvalifikacija arba patirtis yra suderinama su priimančiojoje valstybėje narėje siūloma veikla, ji per tris mėnesius nuo visos šio straipsnio 3 dalyje nurodytos informacijos gavimo šią informaciją perduoda priimančiosios valstybės narės kompetentingoms institucijoms ir atitinkamai apie tai praneša įstaigai.

5. Prieš įstaigai kitoje valstybėje narėje pradedant valdyti pensijų sistemą remiančiojo subjekto pavedimu, priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos per du mėnesius nuo šio straipsnio 3 dalyje nurodytos informacijos gavimo pranešta buveinės valstybės narės kompetentingoms institucijoms, jei taikoma, apie socialinės ir darbo teisės reikalavimus, taikomus profesinių pensijų srityje, pagal kuriuos priimančiojoje valstybėje narėje turėtų būti valdoma subjekto remiama pensijų sistema, ir visas taisykles, kurios turi būti taikomos pagal 18 straipsnio 7 dalį bei šio straipsnio 7 dalį. Buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos šią informaciją perduoda įstaigai.

6. Gavusi šio straipsnio 5 dalyje nurodytą pranešimą arba, jeigu pasibaigus šio straipsnio 5 dalyje nurodytam laikotarpiui negaunamas buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos pranešimas, įstaiga priimančiojoje valstybėje narėje gali pradėti valdyti subjekto remiamą pensijų sistemą pagal priimančiosios valstybės narės socialinės ir darbo teisės reikalavimus, taikomus profesinių pensijų srityje, ir visas taisykles, kurios turi būti taikomos pagal 18 straipsnio 7 dalį bei šio straipsnio 7 dalį.

7. Įstaigai, kurią remia kitoje valstybėje narėje esantis subjektas, dėl jos atitinkamų narių visų pirma taikomi visi informacijos reikalavimai, kuriuos priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos nustato toje valstybėje narėje esančioms įstaigoms, kaip numatyta 11 straipsnyje.

8. Priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos praneša buveinės valstybės narės kompetentingoms institucijoms apie visus esminius priimančiosios valstybės narės socialinės ir darbo teisės reikalavimų, taikomų profesinių pensijų sistemų srityje, pasikeitimus, kurie gali turėti įtakos pensijų sistemos charakteristikoms, kiek tai susiję su pensijų sistemos, kurią remia priimančiojoje valstybėje narėje esantis subjektas, valdymu ir apie visų taisyklių, kurios turi būti taikomos pagal 18 straipsnio 7 dalį ir šio straipsnio 7 dalį, pasikeitimus.

9. Įstaigą nuolatos stebi priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos dėl to, ar jos veikla atitinka priimančiosios valstybės narės darbo ir socialinės teisės reikalavimus, taikomus profesinių pensijų sistemų srityje, kurie nurodyti šio straipsnio 5 dalyje, ir informacijos reikalavimus, nurodytus šio straipsnio 7 dalyje. Jeigu atliekant tokią priežiūrą nustatomi pažeidimai, priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos apie tai nedelsiant praneša buveinės valstybės narės

▼B

kompetentingoms institucijoms. Buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos, koordinuodamos veiksmus su priimančiosios valstybės narės kompetentingomis institucijomis, imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad įstaiga nutraukia nustatytą socialinės ir darbo teisės pažeidimą.

10. Jeigu, nepaisant priemonių, kurių ėmėsi buveinės valstybės narės kompetentingos institucijos, arba jeigu buveinės valstybėje narėje trūksta atitinkamų priemonių, įstaiga ir toliau pažeidžia taikytinas priimančiosios valstybės narės socialinės ir darbo teisės reikalavimų, taikomų profesinių pensijų sistemų srityje, nuostatas, priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos, apie tai pranešusios buveinės valstybės narės kompetentingoms institucijoms, gali imtis atitinkamų priemonių, kurios užkirstų kelią arba kuriomis būtų baudžiama už vėlesnius pažeidimus, įskaitant, jei būtina, draudimą įstaigai priimančiojoje valstybėje narėje veikti remiančiojo subjekto pavedimu.

21 straipsnis

Valstybių narių ir Komisijos bendradarbiavimas

1. Valstybės narės tinkamu būdu užtikrina vienodą šios direktyvos taikymą pastoviai keisdamosi informacija ir patirtimi, siekdamos sukurti geriausią šios sferos veiklą ir glaudesnį bendradarbiavimą ir tai darydamos užkirsti kelią konkurencijos iškraipymams ir sukurti sąlygas, reikalingas neapsunkintai narystei abipus sienų.

2. Komisija ir valstybių narių kompetentingos institucijos glaudžiai bendradarbiauja, kad būtų lengviau prižiūrėti įstaigų, atsakingų už profesinių pensijų skyrimą, veiklą.

3. Kiekviena valstybė narė praneša Komisijai apie visus svarbesnius sunkumus, kylančius taikant šią direktyvą.

Komisija ir atitinkamų valstybių narių kompetentingos institucijos tokius sunkumus išnagrinėja kaip įmanoma greičiau ir priima tinkamą sprendimą.

4. Praėjus keturiems metams nuo šios direktyvos įsigaliojimo, Komisija paskelbia ataskaitą, kurioje nagrinėjama:

a) 18 straipsnio taikymas ir nacionalinių priežiūros sistemų derinimo pažanga bei

b) 19 straipsnio 2 dalies antros pastraipos taikymas, o ypač valstybėse narėse vyraujančios depozitarų naudojimo ir jiems tenkančio vaidmens aplinkybės, tam tikrais atvejais.

5. Priimančiosios valstybės narės kompetentingos institucijos gali paprašyti buveinės valstybės narės kompetentingų institucijų priimti sprendimą dėl įstaigos turto ir įsipareigojimų paskyrimo profesinėms pensijoms, kaip numatyta 16 straipsnio 3 dalyje ir 18 straipsnio 7 dalyje.

▼M1

21a straipsnis

Garantinio fondo sumos peržiūra

1. Nuo 2012 m. spalio 31 d. 17c straipsnio 2 dalyje eurais nurodyta suma patikslinama kasmet, kad būtų atsižvelgta į Eurostato skelbiamo visų valstybių narių Suderinto vartotojų kainų indekso pokyčius.

Ta suma tikslinama automatiškai, bazinę sumą eurais padidinus procentiniu to indekso pokyčiu per laikotarpį nuo 2009 m. gruodžio 31 d. iki patikslinimo datos, bei suapvalinant iki 100 000 EUR.

▼M1

Jei procentinis pokytis nuo praėjusio tikslinimo yra mažesnis kaip 5 %, suma netikslinama.

2. Komisija kiekvienais metais informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie patikslinimą ir 1 dalyje nurodytą patikslintą sumą.

21b straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Europos draudimo ir profesinių pensijų komitetas, įsteigtas Komisijos sprendimu 2004/9/EB ([1]).

2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

▼B

22 straipsnis

Įgyvendinimas

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2005 m. rugsėjo 23 d., įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos apie tai praneša Komisijai.

Valstybės narės, tvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3. Valstybės narės gali iki 2010 m. rugsėjo 23 d. atidėti 17 straipsnio 1 ir 2 dalies taikymą jų teritorijoje esančioms įstaigoms, kurios šio straipsnio 1 dalyje nurodytą dieną neturi būtino dydžio reguliuojamų nuosavų lėšų, privalomų pagal 17 straipsnio 1 ir 2 dalį. Tačiau įstaigos, norinčios valdyti pensijų sistemas tarpvalstybiniu pagrindu, kaip apibrėžta 20 straipsnyje, to negali daryti, kol jos nesilaiko šios direktyvos taisyklių.

4. Valstybės narės gali iki 2010 m. rugsėjo 23 d. atidėti 18 straipsnio 1 dalies f punkto taikymą jų teritorijoje esančioms įstaigoms. Tačiau įstaigos, norinčios valdyti pensijų sistemas tarpvalstybiniu pagrindu, kaip apibrėžta 20 straipsnyje, to negali daryti, kol jos nesilaiko šios direktyvos taisyklių.

23 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

24 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

([1]) OL L 3, 2004 1 7, p. 34.